

PREÀMBUL

“Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets”. Aquesta frase ja famosa de la Declaració Universal de Drets Humans, adoptada fa gairebé 60 anys per l'Assemblea General de les Nacions Unides, segueix sent avui dia la perfecta il·lustració de les reivindicacions de lesbianes gais, bisexuals, persones transgènere, transsexuals i persones en transició de sexe o intersexuals.

El món ha anat acceptant a poc a poc que els éssers humans siguin diferents pel seu sexe, raça o origen ètnic i religió i que es respectin aquestes diferències sense que siguin causa de discriminació. Amb tot, alguns països segueixen sense acceptar altres dos aspectes de la diversitat humana: que hi hagi persones d'orientació sexual o d'identitat de gènere diferents; que dues dones o dos homes s'enamorin i que no sigui el cos amb el qual es neix el que determini la identitat personal com a dona, com a home o com a cap dels dos.

La negativa d'acceptar i respectar aquestes diferències és causa d'opressió en la vida quotidiana de les persones LGBT en la major part del món. En alguns països s'està accentuant fins i tot la discriminació i la violència exercida contra les persones LGBT. Veritat és que, en gairebé totes les parts del món, persones i grups reivindiquen els drets humans de les persones LGBT. Així ocorre sobretot a Àsia, Àfrica, Amèrica Llatina i a l'Europa de l'Est, on aquestes persones ja no accepten que se'ls perjudiqui o discrimini i tenen cada vegada menys paciència a l'hora de lluitar per assolir la llibertat i la igualtat. Però, els avenços són molt desiguals i no automàtics. En tot el món podem apreciar progressos i reculades.

Per fer realitat els drets humans de les persones LGBT es precisen canvis en molts nivells i en totes les parts del món: cal garantir drets, canviar lleis, traçar i aplicar noves polítiques i adaptar pràctiques institucionals. Les persones i grups LGBT són els principals protagonistes d'aquest canvi. Però només guanyarem si incorporem altres aliats a la nostra lluita.

PONÈNCIA MARC - Esborrany

El contingut de la següent ponència que us proposem avui des d'aquest congrés té per objectiu oferir una sèrie d'accions i programes que permetin consolidar en la nostra societat la igualtat del col·lectiu LGBT.

Una de les primeres accions que hem de dur a terme des del Partit Socialdemòcrata per poder eradicar les discriminacions que vivim en la nostra societat és la modificació de la Llei de matrimoni civil. Si analitzem els nostres veïns europeus així com d'altres Estats que han modificat les seves respectives lleis de matrimoni per raons d'igualtat i de coherència amb les seves Constitucions han arribat a construir un context social i polític adaptat al nostre col·lectiu així com a la societat del segle XXI.

Només voldríem recordar que en el passat congrés ordinari del PS del 22.10.05 ja es va aprovar la ponència que feia referència a la modificació de Llei qualificada del matrimoni, de 30.06.95, en matèria de drets a contraure matrimoni i altres drets i que avui us tornem a presentar però amb una diferència: que al final d'aquest congrés aquesta proposició de modificació de Llei no ha de quedar arxivada en les actes dels nostres congressos i ha de arribar en mans dels nostres representants parlamentaris al Consell General perquè cap de les nostres institucions pugui deixar entendre que el matrimoni civil entre persones del mateix sexe és contrari a l'ordre públic andorrà.

No és admissible que actualment, en un país que es diu del primer món, cap partit polític amb representació parlamentària porti al seu programa electoral una proposta ferma per acabar amb una de les discriminacions que pateix el nostre col·lectiu. El matrimoni gai ha de ser un punt que obtingui el suport de totes aquelles forces que es diuen progressistes i que creuen en la igualtat de les persones. No fer-ho seria un clar missatge que el nostre partit menysprea les persones que no són heterosexuales.

Hem sentit que propostes com aquesta podrien portar a un conflicte amb un dels nostres Caps d'Estat. Però això no ens ha de preocupar ni fer-nos fer marxa enrere. Només cal recordar que la Llei qualificada del matrimoni, de 30-6-95 només va ser sancionada per un dels Coprínceps i que l'Estat adorrà no es va acabar. Si ara, amb una Llei que pretén acabar amb una greu discriminació envers una part important de la població del nostre país no es pren la mateixa determinació de portar-la endavant, el nostre col·lectiu podria pensar que convé anar en contra de l'ideari de l'Església catòlica quan els que tenen quelcom a guanyar són els heterosexuales. Prou d'hipocresia! Els drets són de tots.

Recents decisions judicials conegudes durant aquest any com el cas de l'atorgament d'una pensió de viduïtat al membre supervivent d'un matrimoni homosexual fan pensar que el

poder judicial del nostre país és més conscient de la realitat social actual que no pas els legisladors.

Això demostra que el poder legislatiu ha de començar a fer respectar la nostra Constitució elaborant un marc legal que empari el dret de les persones LGBT en el marc del matrimoni civil, adopcions, imposició fiscal...

És un bon moment per recordar la feina que vàrem fer des de l'executiu referent a un dels temes de discriminació més greu que hi "havia" en el nostre Principat envers el col·lectiu LGBT: les col·lectes de sang, però només és una victòria a mitges ja que el nostre govern continua tenint relació amb l'ESF que, amb la seva política discriminatòria que no es basa en cap fonament mèdic ni científic, segueix prohibint la donació de sang a la gent homosexual.

Un dels altres aspectes que segur que es poden millorar dins de l'àmbit sanitari i per això l'inclouem en aquesta ponència, és la prevenció del VIH. Cal sensibilitzar tots el col·lectius dels riscos que existeixen al voltant d'aquesta malaltia i deixar d'estigmatitzar-la amb els homosexuals. Cal que les proves de detecció siguin gratuïtes per a tothom des del primer moment i fer una millor divulgació dels riscos relacionats amb les "ETS".

Cal també reflexionar sobre un dels temes menys coneguts del col·lectiu LGBT al nostre país, el qual segons algunes fonts mèdiques, afecta 1 de cada 10.000 habitants: la disfòria de gènere.

Disfòria de gènere és un terme tècnic amb el qual es designen les persones que tenen una contradicció entre la seva identitat sexual o identitat de gènere en contraposició al sexe biològic de la seva anatomia.

La gran majoria de les persones s'identifica i sent com propi el sexe genital o biològic d'assignació, però a causa de la diversitat humana (i també a trastorns físic-fisiològics com el pseudohermafroditisme) hi ha un grup molt minoritari que sofreix aquesta disfunció.

És possible que ningú de vosaltres conegui cap cas ja que en els nuclis o societats més petites com la nostra, les persones que pateixen aquest trastorn es veuen moltes vegades obligades a marxar a causa de l'exclusió social.

Caldria tenir present aquest casos en propers "programes" de la CASS perquè aquestes persones puguin ser tractades segon els protocols mèdics establerts en el seu propi país o bé establir convenis amb centre especialitzats com ja fem amb altres patologies.

Dins de l'àmbit educatiu creiem que encara hem de fer, o més ben dit començar a treballar, ja que com deia Maroto Sáez (2006) el patró de desenvolupament que segueix l'adolescència en les persones homosexuals és "similar i a la vegada diferent a les persones heterosexuales".

Tots els adolescents s'enfronten en algun moment a eleccions com els estudis, els àmbits socials i ho intenten ajustant-se als desitjos dels cercles familiars més propers. La joventut

homosexual, a més, ha d'afrontar els prejudicis, la discriminació i la conducta o missatges violents de les seves famílies, companys d'escola i dels entorns més immediats.

Per això, tenim el repte que, en el termini més breu possible, a través de la formació, i en l'àmbit escolar, es fomenti el respecte a la diversitat entre les generacions futures.

En el cas dels mitjans de comunicació cal dir que majoritàriament hi ha un discurs hegemònic, tot i que en els darrers temps s'ha experimentat un canvi, un punt de vista heterosexual i heteronormatiu de la realitat i que això té efectes en la imatge que es projecta a la societat de gais i lesbianes a través dels mitjans de comunicació (televió, cinema, ràdio, premsa...)

Aquestes imatges solen ser estereotips negatius envers les persones LGBT i allunyades de la realitat. A partir d'això, es pot demostrar la incidència que tenen els mitjans en la consolidació –o reducció– de l'homofòbia, ja que per a la majoria de la societat l'únic accés o coneixement que tenen es basa en el que han escoltat, llegit o vist sobre gais i lesbianes.

També és important destacar la responsabilitat de l'Estat en l'impuls d'estratègies de comunicació que respectin la diversitat sexual així com en el control i regulació dels continguts de manera que es garanteixi que siguin inclusius. També dels propis professionals dels mitjans en tant que formadors d'opinió i la importància d'evitar declaracions o expressions d'odi on es promou directament o indirectament l'homofòbia.

Les persones LGBT no viuen en una illa. Formen part d'aquesta societat i esperen amb raó que es tinguin en compte la seva situació i exigències a l'hora de formular polítiques públiques.

En conseqüència, els drets de les persones LGBT haurien d'incorporar-se als debats generals sobre temes socials i polítics. Això solament podrà assolir-se si les propostes que us presentem avui disposen del suport de tots vosaltres. Els drets humans de les persones LGBT poden semblar alguna cosa molt llunyana en aquelles parts del món on la principal preocupació quotidiana és la pobresa i la violència, però no pot ser el cas de la nostra societat ni del nostre país, on si aquests temes no estan resolts avui en dia, es deu en bona mesura per la hipocresia, la ignorància i la manca d'interès dels poders públics.

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ:

Després d'exposar les vulneracions dels drets humans del col·lectiu LGBT en els diferents àmbits socials demanem s'acordi:

1 – Fer arribar una proposta de modificació de la llei de matrimoni civil al Consell General per que aquesta abasti les unions entre persones del mateix sexe, validant així la proposta ja adoptada durant el Congrés Ordinari del PS el 22.10.05.

2.- Fer les modificacions escaients en el marc legal per situar en condicions d'igualtat les unions entre parelles del mateix sexe en matèria d'adopcions, tractaments econòmics i fiscals.

3 – Fer les accions necessàries per evitar que a Andorra institucions foranes (EFS) duguin a terme actes discriminatoris envers el col·lectiu LGBT.

4 – Crear programes informatius, preventius i detecció de malalties sexualment transmissibles gratuïts.

5 – Integrar dins del nostre model sanitari programes específics relatius a la disfòria de gènere.

6 – Fer del nostre sistema educatiu un sistema que fomenti la diversitat i la integració entre les generacions futures.

7 – Afavorir l'impuls d'estratègies de comunicació que respectin la diversitat sexual en els mitjans de comunicació nacional.

El Congrés va adoptar la resolució tal com havia estat plantejada pel ponent.